

Sosiaali- ja terveysministeriö

Satakunnan hyvinvointialueen lausunto hallituksen esitykseksi laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (sairaalat)

Lausunto

Sosiaali- ja terveysministeriön valmistelemassa luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan muutoksia ympärivuorokautista terveydenhuollon päivystystä sekä leikkaustoimintaa koskevaan sääntelyyn.

Satakunnan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua sääntelyehdotukseen.

Henkilöstövaje useilla erikoisaloilla on aiheuttanut haasteita lakisääteisten palveluiden tuottamiseen ja johtanut epäterveeseen kilpailuun työvoimasta sekä lisääntyneeseen vuokratyövoiman ja ostopalvelujen käytön lisääntymiseen. Työvoiman kysynnän ylittäessä tarjonnan on vuokratyövoiman ja ostopalveluiden hintataso asettanut paineita myös julkisen tahon palkkojen nostamiseen, mikä entisestään vaikeuttaa hyvinvointialueiden taloustilannetta. Työvoiman riittävyys ja laadukkaiden palveluiden turvaamiseksi esityksen mukaiset muutokset ovat tarpeen. Satakunnan hyvinvointialue näkee ehdotetut muutokset sekä leikkaustoimintaan että päivystyksellisiin toimintoihin liittyen pääosin hyvinä ja perusteltuina, mutta esittää kuitenkin huolen siitä, saadaanko esitetyillä muutoksilla riittävä palveluiden keskittäminen toteutettua turvaamaan tulevaisuudessa osaava työvoima tuottamaan kriittiset eri erikoisalojen vaativat palvelut.

Leikkaustoiminnassa niin sanotun raskaan kirurgian nykyistä tiiviimpi keskittäminen on kannatettavaa. 45§:n 4 momentin mukaisten toimenpiteiden tarkka määrittely on tarpeen, jotta toimenpiteiden valikko kyseisissä toimipisteissä ei lähde laajenemaan tarpeettomasti. Raskaan kirurgian keskittäminen aiempaa harvempiin yksiköihin, joten palveluiden saavutettavuutta ajatellen on perusteltua mahdollistaa myös pykälän 5 momentin mukainen toiminta sillä edellytyksellä, ettei sillä vaaranneta kuin ei myöskään 4 momentin mukaisella toiminnalla raskaan keskitetyn momentin 3 mukaisen toiminnan henkilöstön riittävyttä.

Satakunnan hyvinvointialue katsoo myös, että yliopistosairaaloiden tehtävien jakoa tulisi esitystä selkeämmin sisällöllisesti säädellä, jotta varmistetaan valtakunnallisesti riittävä osaaminen palveluiden tuottamisessa joko harvoin tarvittavien tai erityisen vaativina palveluina toistettavuutta edellyttävien sekä erittäin huomattavia investointeja vaativien palveluiden kohdalla.

Päivystyspalveluihin sekä kiireelliseen hoitoon liittyvät sääntelyehdotukset ovat Satakunnan hyvinvointialueen kannatettavia. Lisäksi asetustenantovaltuuden

täsmäminen esityksen mukaisesti sekä terveydenhuoltolain 45§ että 50§ kohdalla nähdään perusteltuna. Hyvinvointi- ja yhteistyöalueilla on ollut haasteellista saada paikallisesti ja alueellisesti aikaan päätöksiä sairaaloiden ja palveluverkon suhteen, joten kansallinen tarkempi sääntely on tarpeen.

Yhteenvedona Satakunnan hyvinvointialueen näkökulmasta muutokset ovat kannatettavia vähintään esitetyssä laajuudessa. Hyvinvointialueiden tulisi pystyä kehittämään toimintaansa pitkäjänteisesti sekä taloudellisesti että sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästi. Tämän hetken taloudellinen tilanne hyvinvointialueilla ohjaa lyhyen aikavälin säästöjen hakemiseen, millä saattaa olla epäedullisia vaikutuksia toimintoihin jatkossa.

Porissa 28.6.2024

Sari Rantanen
Sote-johtaja, hyvinvointialuejohtajan sijaisena